

6th September 2016

“วาฟบอท” คือชื่อของรายการสารคดีเกี่ยวกับปลาวาฬ (เน้นไปที่สายพันธุ์บูดา) และตอนนี้กำลังอยู่ในช่วงทดลองการถ่ายทำตัว Pilot (เพื่อเอาไปขายช่องและทดลองวิธีทำงาน) โครงสร้างของสารคดีหลักๆที่ต้องถ่ายทำประกอบไปด้วย

1. ภาพเปิดรายการ
2. หนังสือสามเรื่อง
3. ตัวค้นหนังสือ (เพื่อโยงเข้าตัวหนังสือ)

วันนี้เรามาถ่ายตัวค้นหนังสือกันที่บ้านของไต๋จ่ารุฉู

เป็นวันแรกที่ผมรู้สึกมีและหลงทางมาก รู้สึกว่าตัวเองตัวเล็กมากและไม่สามารถทำอะไรได้เลย

ผมเคยผ่านงานสารคดีมาประมาณหนึ่ง งานรายการทีวีผมก็เคยถ่าย โฆษณาผมก็เคยทำ (ไม่ได้ชยัน แต่เพราะว่าแม่ไม่ได้ให้ตั้งตั้งแต่ปีสอง) ด้วยความโอหังของเด็กอายุ 25 ผมเลยคิดว่าไม่น่าจะมีงานถ่ายอะไรที่ทำให้ผมรู้สึกงงได้แล้ว เพราะงานสารคดีที่ผมคุมอะไรไม่ได้มากผมก็เคยทำมาแล้ว งานโฆษณาที่ผมคุมได้ทุกอย่างผมก็เคยทำมาแล้ว

งานของวันนี้เป็นครึ่งทางของสารคดีและโฆษณาพอดี

นักแสดงของเราคือไต๋จ่ารุฉูและครอบครัว คือไม่ใช่นักแสดง

แต่เราต้องการให้เขาเล่นหนังให้เราในที่ที่เราต้องการ

เราต้องปรับอะไรเยอะมากๆ บางอย่างที่เราวางแผนมามันก็ไม่เป็นไปตามที่เราคิดมา แสงของธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เราไม่รู้ว่าจะเจออะไรบ้าง เราไม่รู้ว่าจะนักแสดงจะเล่นออกมาเป็นยังไง

ผมเคยอ่านหนังสือชื่อ “Light, Camera, and Magic” เป็นหนังสือที่ว่าถึงเรื่องการทำงานในกองถ่าย หนังสือพูดว่า “เวลาคุณจะถ่ายหนังซักเรื่อง ถ้าผู้กำกับบอกว่า เราจะใช้ไฟจากธรรมชาติ เป็นหน้าที่ของช่างภาพที่จะต้องรู้ว่าเขาต้องเอาไฟจากตรงไหนไปทั้งหมดลงมา เพราะธรรมชาติจะทำให้เขาผิดหวัง” เป็นแนวคิดที่ตรงกันข้ามกับของพี่แดงที่ผมแอบไปถามมา

ผมเตรียมดินนึ่งก่อนมาถ่าย ผมเลยดูสภาพอากาศ เช็คอุณหภูมิ (เอา light meter ไปออกกองด้วย จะบ้าเหรอ) ผมถามพี่แดงอย่างกังวลนิดๆว่า “ถ้าฝนตกละครับ” พี่แดงตอบว่า “ดีครับ” ผมตกใจ

เข้าใจเป็นว่าพี่แดงอาจจะอยากได้อารมณ์เค้งคว้างในสารคดี เลยถามเช็คอีกรอบว่า “แล้วถ้าไม่มีเมฆเลยละครับ แสงแข็งไปก็” พี่แดงตอบว่า “ก็ดีเหมือนกันครับ” ผมเริ่มเดาไม่ถูก เลยถามอีกว่า “แล้วถ้าพายุซัดละครับ” พี่แดงบอกว่า “ก็ดีครับ”

จากการถาม ก็ทำให้ผมเข้าใจอะไรบางอย่าง ผมนิยามงานของวันนี้ว่า “การกำหนดแบบกว้างๆและโอปกอดสิ่งที่ธรรมชาติให้มา” มันคือการถ่ายทำที่ไม่ฝืนธรรมชาติ เราแค่ต้องรู้ว่าเราจะพูดเรื่องอะไร แต่เราไม่กำหนดว่ามันต้องเป็นแบบนี้แบบนั้น เพราะเอาจริงๆ ทะเลตอนเที่ยงมันก็สวยแบบทะเลตอนเที่ยง อ่าวไทยตอนฝนตกมันก็สวยเหมือนอ่าวไทยตอนฝนตก มันคือเราเองที่รู้สึกว่ามันไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น เพราะว่าเราอยากให้มันเหมือนหนังที่เราเคยดู หรือ reference ที่เราเคยเจอ

สิ่งที่พี่แดงทำวันนี้คือ

1. ดูก่อนว่าธรรมชาติให้อะไรมา
2. โอเค ธรรมชาติให้มาแบบนี้ เราถ่ายมุมไหนเล่าเรื่องดีที่สุด
3. ปรับแต่งภาพนิดๆ ให้ได้ลูกที่ชอบ
4. ถ่ายเลย

นักแสดงวันนี้เล่นหนังพอสมควรในบางฉาก แต่มันมีความน่ารักอะไรบางอย่างอยู่ในภาพ ซึ่งผมก็เพิ่งเข้าใจว่าความน่ารักที่มาจากการเล่นหนังของเขา คือความซื่อ เขาไม่ใช่คนกรุงเทพฯที่ผมเจอในห้อง casting

ที่รู้ว่าต้องทำตัวยังไงทันทีที่กล้องอยู่ตรงหน้า
เพราะฉะนั้นมันคือความเป็นธรรมชาติที่เขาไม่รู้ว่าต้องทำตัวยังไงเมื่ออยู่หน้ากล้อง
หายาก

อย่างนึกที่ซัดมากจากการทำงานโดยโอบกอดธรรมชาติคือ เกรียดน้อยลง
และตอนถ่ายก็สนุกมากที่ไม่รู้ว่าเขากำสั่งจะทำอะไรอยู่ รู้สึกว่าเพลงประกอบหนึ่งวันนี้มันควรจะฟังดูเบาสบาย ปล่อยวาง
คล้ายๆกับเพลง Claire De Lune ของ Debussy

และเหตุผลที่ผมเกรียดเมื่อวานก็อาจจะแก่เพราะว่าผมไม่ได้คิดจะโอบกอดสิ่งที่ธรรมชาติจะให้มา
ถ้ากองถ่ายวันนี้มี Slate มันคงจะเขียนว่า “ DOP- พี่แดง ชาญกิจ Director - ธรรมชาติ”

